

Formulation of the problem. *Researches of the recent years stated the downfall of health status of Ukrainian citizens. First of all it is connected with the increasing of mortality, declining of fertility and incidence of poverty. Another problem is that a significant part of the population is in a state of chronic stress, which is affect in a particularly acute manner on the health of children's population.*

The abovementioned trend of deterioration in health of pupils has acquired the steady character; we can observe unfavorable dynamics of the basic indicators of pupils' health according to the years of their studying at school (H. Danylenko, 2007). Thus, according to the mentioned researches (N. Yanko, 2002) in the last decade only 5 – 25% of pupils can be considered as healthy children.

Purpose. *Describe a background of formation of the school hygiene as a separate branch and show its role in maintaining the health of pupils.*

Results. *Problems which were occurred during the learning process were the impetus for the formation of school hygiene as the preventive measures of diseases related to the educational process. Research of the preconditions for formation of school hygiene is based on thorough historiographical basis, which enables to track a difficult process. The problem of health of participants of the educational process required a rapid response by the scholars, government and education in general. Works of famous scholars of XVIII - XX centuries who researched the problems connected with the educational process made great contribution to the formation of the specific directions of the development and setting the main tasks of the school hygiene.*

If we analyze and take into account all the achievements of science and technology in the field of school hygiene, we can't say that its development is completed. It is important to monitor the state of school hygiene, to modify it according to the changes in requirements of life, social needs and characteristics of the educational process. The problems of school hygiene which have roots in the previous centuries remain relevant to this day. Scientists, scholars, doctors and teachers actively research the influence of factors of the educational process on a child and improve or create new methods of saving the children health.

Therefore, school hygiene performs the role of a controller, providing hygienic norms, such as adequate nutrition, maintaining an optimal working regime, lighting, ventilation and allocation facilities, other parameters that provide the educational process. Such control and measures of school hygiene is a key to the healthy future generation

Key words: *hygiene; School hygiene; health; school hygiene problems; розвиток; дитина; навчальний процес; адаптація; готовність до навчання.*

*Одержано редакцією 26.09.2016
Прийнято до публікації 04.10.2016*

УДК 371.134:613(07)

Малишева Леся Сергіївна,
здобувач Уманського державного педагогічного
університету імені Павла Тичини, Україна

СЕРЕДОВИЩЕ КОЛЕДЖУ ЯК ЧИННИК ФОРМУВАННЯ ЗДОРОВ'ЯЗБЕРЕЖУВАЛЬНОЇ КОМПЕТЕНТНОСТІ МАЙБУТНІХ УЧИТЕЛІВ ПОЧАТКОВОЇ ШКОЛИ

Анотація. *Розглянуто й уточнено сутність понять «середовище», «освітнє середовище». Автором на основі аналізу наукових поглядів щодо сутності категорії «середовище» констатовано, що для сучасної науки властива диференціація середовища на зовнішнє й внутрішнє, природнє і соціальнє. Акцентовано на вивченні питання організації освітнього середовища в межах здоров'язбережувального підходу, серед основних напрямів якого виокремлено розроблення різних педагогічних моделей здоров'язбереження особистості в освітньому процесі. Висвітлено характеристики освітнього середовища педагогічного*

коледжу як соціального інституту, на основі чого вибудовано систему функцій, що актуалізують ресурси педагогічного коледжу, та сформульовано низку вимог, що визначають завдання підготовки майбутніх педагогічних кадрів, підвищення кваліфікації та перепідготовки викладачів педагогічного коледжу з позиції здоров'язбереження.

Ключові слова: середовище; освітнє середовище; середовище коледжу; здоров'язбережувальна компетентність; підхід; соціальний інститут; здоров'язбереження.

Постановка проблеми. У контексті соціально-економічних змін, що відбуваються в українському суспільстві, здоров'я правомірно розглядається не лише як найбільша соціальна цінність, але й вирішальний чинник економічного розвитку, конкурентоспроможності держави, тому проблема збереження здоров'я молодого покоління посідає пріоритетні позиції, що зазначено в Законах України «Про освіту», «Про загальну середню освіту», «Про охорону дитинства», Цільовій комплексній програмі «Фізичне виховання – здоров'я нації», Державному стандарті загальної початкової освіти та Базовому компоненті дошкільної освіти. В умовах реформування освіти одним із основних завдань є виховання гармонійно розвинутої, здорової особистості, яка здатна в повній мірі реалізувати свої фізичні, інтелектуальні, моральні й духовні можливості.

Актуальності нині набуває проблема підготовки майбутніх педагогів (у тому числі й учителя початкової школи) до професійної діяльності та їхньої готовності до різних видів професійно-педагогічної діяльності. Проблемі підготовки вчителя початкової школи на рівні педагогічного коледжу присвячено низку наукових праць (Л. Грибова, О. Кузнецова, Н. Розіна, М. Шипулін та ін.).

Водночас, поза увагою науковців залишаються такі важливі питання, як формування здоров'язбережувальної компетентності в майбутніх учителів початкової школи в середовищі педагогічного коледжу. Зазначене засвідчує недостатню ефективність фахової підготовки майбутніх учителів щодо формування здорового способу життя як у самих студентів коледжу, так і їхніх майбутніх вихованців, а отже необхідність пошуку нових шляхів, підходів до вдосконалення форм, методів організації педагогічного процесу задля усунення наявних негативних тенденцій.

Ознайомлення з результатами наукового доробку вчених і практичним досвідом організації навчально-вихованого процесу в педагогічному коледжі з формування здоров'язбережувальної компетентності в майбутніх учителів початкової школи дає змогу виявити низку суперечностей, зокрема: між соціальним запитом на здорову особистість дитини молодшого шкільного віку та несформованою здоров'язбережувальною компетентністю майбутніх учителів початкової школи; між необхідністю створення превентивного середовища в педагогічному коледжі задля формування здоров'язбережувальної компетентності в майбутніх учителів початкової школи та недостатньою розробленістю теоретичних і практичних питань її цілісного забезпечення; між реаліями освітнього середовища в педагогічних коледжах та реалізацією середовищного, превентивного і компетентнісного підходів у фаховій підготовці студентів.

Аналіз останніх досліджень і публікацій. Феномен «здоров'я» та проблему його збереження досліджують учені різних наукових напрямів – філософії, медицини, соціології, психології, педагогіки. Аналіз наукового фонду засвідчує, що вченими (А. Абаєв, Г. Апанасенко, Н. Башаєв, І. Брехман, Д. Воронін, В. Горащук, Н. Зимівець, Ю. Змановський, В. Казначеев, В. Климова, Ю. Лісцин, В. Оржеховська, В. Петленко, І. Смирнов, Л. Сущенко та ін.) досліджено сутність і структуру поняття «здоров'я», виокремлено чинники, що впливають на його збереження й зміцнення. Проблеми формування навичок здорового способу життя дітей, підлітків, молоді визначення його змісту і технологічних особливостей розробляють В. Бобрицька, Т. Бойченко, Т. Воронцова, О. Дубогай, С. Омельченко, С. Страшко та ін.; різні аспекти збереження здоров'я, зміцнення здоров'я учнів професійно-технічних навчальних закладів обґрунтовують Г. Даниленко,

О. Єжова, Н. Кудикіна, К. Ісмашілов та ін. Увагу дослідників усе більше привертає проблема середовища як важливого чинника формування особистості майбутнього фахівця (Є. Бондаревська, Є. Зеєр, Л. Кондрашова, М. Михайліченко).

Мета дослідження полягає в обґрунтуванні науково-теоретичних засад створення превентивного середовища педагогічного коледжу як чинника формування здоров'язбережувальної компетентності майбутніх учителів початкової школи.

Виклад основного матеріалу. У наукових джерелах поняття «середовище» тлумачиться відповідно до різних підходів у його дослідженні. У праці «Психологія соціального пізнання» Г. Андреевою з достатньою повнотою описано поняття «середовище», у якому авторкою виокремлюються чотири підсистеми: 1) природне середовище – загальне «тло» суспільства: стан атмосфери, водний компонент, поверхня землі, структура ландшафту, тваринний і рослинний світи, клімат, густина населення; 2) середовище «другої природи» – модифікація природного середовища, що перетворене людьми: угіддя, дороги, зелені насадження, свійські тварини, культурні рослини; 3) «третя природа» – штучний світ, що створений людиною й не має аналогів у природному світі (тобто «неолюднена природа»): асфальт, бетон, міст, простір життя і роботи, транспорт, технологічні об'єкти, меблі, культурно-архітектурне середовище; 4) соціальне середовище – своєрідна інтеграція трьох попередніх середовищ, що створює певну якість життя [2, с. 207].

У словникових джерелах поняття «середовище» трактується як «сукупність умов навколо людини, що взаємодіють із нею як з організмом та особистістю. У взаємодії середовища і людини її особистісні зміни можуть відставати від середовищних змін, що створює суперечності, урахування яких істотне для виховання і перевиховання особистості» [7, с. 421]. Розрізняють середовище внутрішнє і зовнішнє. Під внутрішнім середовищем розуміють вид середовища, що визначається станом організму і проявляється у взаємовпливі різних систем організму та їх взаємодії з особистістю при психосоматичній взаємодії. Зовнішнє середовище – вид середовища навколо людини, у якому розрізняють фізичний і соціальний складники [7, с. 421].

Для сучасної науки також властива диференціація середовища на природне і соціальне. Соціальне середовище породжує той або той образ життя, який утворюють сукупність і специфіка суспільних відносин на певному етапі їх розвитку, відповідний образ мислення і поведінки. При вивченні умовних меж, динамізму, інтенсивності взаємодії соціального середовища з соціальними об'єктами, на думку Т. Кузнецової, слід урахувати: систему матеріальних елементів, що включені в безпосереднє середовище особистості, які постійно на неї впливають; пропорції безпосереднього й опосередкованого спілкування, його інтенсивність, широту, спрямованість, що розглядаються в узаємозв'язку; обсяг груп і особистостей, які взаємодіють з особистістю, що вивчається; масштаб і глибину соціалізації особистості [5].

Вплив соціального середовища на особистість здійснюється завдяки умовам і через чинники її безпосереднього існування, через мікросередовище як певного елемента загального соціального середовища. Такий вплив є основою формування певного соціального типу особистості з важливими соціальними якостями, соціальною спрямованістю її свідомості й поведінки. В умовах мікросередовища, де особистість є частиною певної групи або колективу, формуються її індивідуальні якості, своєрідність. Водночас, науковці наголошують на нерозривній єдності мікро- і макросередовища як певного цілого і його частини: «Насправді мікросередовище як специфічний прояв макросередовища обумовлює формування як загальних, так і індивідуальних особливостей особистості. При цьому прояв елементів у структурі макросередовища сприяє формуванню головним чином типових ознак особистості, а елементи специфічного створюють умови для розвитку її індивідуальних якостей» [4]. Під час реальної взаємодії особистості з соціальним середовищем вона засвоює вимоги, що постають перед її духовним світом, моральністю людини, формують ціннісні орієнтації, систему моральних відносин.

У психолого-педагогічній літературі існує декілька підходів до визначення освітнього середовища як одного з найважливіших чинників розвитку особистості. Зокрема, Б. Бім-Бад, А. Петровський підкреслюють, що «освітнє середовище – це сфера життєдіяльності дитини, яка постійно змінюється. Воно вбирає в себе розмаїття опосередкованих культурою зв'язків вихованців зі світом навколо них, учить виокремлювати пізнання з власної діяльності, зі спостережень і сприймання, розкривати життєве значення об'єктів, які досліджуються, усвідомлювати принципи власних дій і керуватися ними в нових ситуаціях (здійснювати перенесення дій, що займає важливе місце в освітньому процесі та практичному житті)» [3, с. 6].

Представники екопсихологічного підходу В. Панов і В. Ясвін трактують освітнє середовище як «систему впливів і умов формування особистості по заданому зразку, а також можливостей для її розвитку, що містяться в соціальному і предметно-просторовому середовищі» [9]. Отже, учені наголошують на сукупності можливостей для навчання особистості, для прояву і розвитку її здібностей, особистісних потенціалів, підкреслюють необхідність посередництва педагога між учнями і середовищем з метою максимального розкриття як можливостей середовища, так і потенціалу дитини. Тому поняття «освітнє середовище» є родовим для таких понять, як «сімейне середовище» і «шкільне середовище».

У зв'язку з розширенням спектра досліджень, що пов'язані з трансформаціями в розумінні методологічних засад здоров'я, останніми роками все більше дослідників звертаються до вивчення питання організації освітнього середовища в межах здоров'язбережувального підходу. Серед основних напрямів такого підходу до вивчення і формування освітнього середовища можна виокремити розроблення різних педагогічних моделей здоров'язбереження особистості в освітньому процесі. До таких моделей належить, зокрема, формування в освітньому середовищі здорового способу життя. Сучасні дослідження О. Безпалько, О. Єжової, С. Кириленко, С. Омельченко, В. Оржеховської та ін. визначають здоровий спосіб життя як форму повсякденного життя, що відповідає гігієнічним правилам, розвиває адаптивні можливості організму, сприяє успішному відновленню, підтриманню й розвитку резервних можливостей, повноцінному використанню соціально-психологічних функцій. Дослідження освітнього середовища у валеологічному напрямі відрізняються більш широким підходом, за якого в особистості формується не лише здоровий спосіб життя, а й вимагається забезпечення об'єктивних і суб'єктивних особливостей середовища, що надають їй властивостей здоров'язбереження. Так, М. Безруких усебічно вивчається проблематика організації здоров'язбережувальної школи з попередньо проаналізованими різними шкільними чинниками ризику, що впливають на здоров'я дітей. С. Нагорних аналізує можливості формування здоров'я суб'єктів освітнього процесу в межах навчання. О. Науменко досліджує питання проектування здоров'яформувальної освіти. Окрім цього науковці досліджують проблеми здоров'язбереження, що пов'язані з адаптацією учнів навчальних закладів до навчальної діяльності та умов освітнього процесу. В аспекті цього, як влучно наголошує Т. Федорченко, «для підвищення рівня здоров'я молодого покоління необхідно створити здоров'язбережувальне соціокультурне середовище, у якому всі соціальні інститути нашого суспільства були б об'єднані єдиною ідеєю, спільними зусиллями виконати замовлення держави щодо формування здорового способу життя» [8, с. 240].

Важливими напрямками дослідження здоров'язбережувального підходу є також дослідження, що пов'язані з підготовкою фахівців щодо формування здоров'язбережувального навчального середовища. Водночас, зазначимо, що таких досліджень, на відміну від тих, де розкриваються проблеми педагогічного потенціалу середовища, його функцій і структури, недостатньо. Відсутність спеціальних наукових досліджень, у яких би розкривалися роль середовища освітнього закладу в розвитку

професіоналізму й особистості майбутнього фахівця, актуалізують проблему професійної підготовки майбутніх педагогів та адміністрації навчальних закладів в аспекті їхньої майбутньої діяльності з організації та реалізації здоров'язбережувального навчального середовища для дітей і молоді. Погоджуємося з думкою А. Абаєва, що саме такий стан «є причиною суперечностей між значною кількістю різноманітних здоров'язбережувальних моделей освітнього середовища і педагогічних здоров'язбережувальних технологій та погіршенням реального стану здоров'я дітей різних ступенів системи освіти (дошкільників, школярів, студентів)» [1, с. 40].

Розробляючи проблему здоров'язбереження, науковці беруть до уваги той факт, що основними чинниками забезпечення здоров'я сучасної людини є генетичні, стан довкілля, медичне забезпечення, умови і спосіб життя людей. При цьому експерти різних країн визначають, що у співвідношенні цих чинників головними є умови і спосіб життя, від яких понад 50 % залежить стан здоров'я. Один із засновників філософії здоров'я М. Амосов формулює основні її принципи й особливо наголошує на самоорганізації людини, її активної позиції щодо власного здоров'я, що вимагає постійних і значних зусиль в аспекті зміцнення і збереження здоров'я. Тому якісне функціонування світного середовища не може розглядатися поза контекстом здоров'я суб'єктів освітнього процесі та їхньої активності. Активність людини в взаємодії з середовищем реалізується на індивідуальному, суб'єктивному й особистісному рівнях. Індивідуальному рівню активності відповідають ті аспекти середовища, що релевантні біологічним потребам людини та її психофізіологічним операціональним можливостям. Активність на рівні суб'єкта включає в себе проблемні ситуації, тобто характеристики середовища, що сприяють гальмуванню актів імпульсивної поведінки й актуалізації специфічного акту об'єктивації. Активність на рівні особистості спрямована на соціальні норми, очікування, інтерперсональні стосунки, таким чином особистісному рівню активності властива взаємодія з соціумом. Соціальний досвід як продукт взаємодії особистості з навколишнім середовищем, завжди проектується власною індивідуальною активністю в цій взаємодії [6].

Учені стверджують, що освітнє середовище за одних умов може бути виключно «соціальним споживачем, що експлуатує у процесі свого функціонування ті чи ті гуманітарні або матеріальні цінності, при цьому нічого не віддаючи суспільству, у тому числі й утворених на сучасному рівні нових його членів, – тоді правомірно стверджувати про низький ступінь її соціальної активності; у інших випадках середовище саме створює певний соціально значущий продукт, активно його розповсюджує, таким чином впливає на середовище проживання, тобто демонструє високий ступінь соціальної активності». Таким соціально значущим продуктом, – як уважає С. Ясвін, – можуть бути не тільки освічені люди, зобов'язані своїм особистісним розвитком певному соціальному середовищу, але також інтелектуальні й матеріальні цінності» [9, с. 139]. Проте вчений наголошує на тому, що основним «продуктом» освітнього середовища є соціально активні люди, які прагнуть творчо змінити середовище проживання відповідно до тих ціннісних орієнтирів, які вони засвоїли у своєму освітньому середовищі. Відтак, освіта є тим головним соціальним інститутом, через який можливі трансляції й утілення базових цінностей і цілей розвитку особистості.

Оскільки в дослідженні йдеться про освітнє середовище педагогічного коледжу розглянемо його характеристики як соціального інституту. У соціології під «соціальним інститутом» розуміють характеристику соціальних зав'язків і взаємодій, що відрізняються цілісністю, самовідновлюваністю, постійністю, організованістю й регулярністю. Функціями педагогічного коледжу як соціального інституту вважаємо такі: 1) закріплення й відтворення суспільних відносин на принципах гуманітаризму, здоров'язбереження, толерантності; 2) забезпечення стійкості соціальної структури;

3) регулювання відносин між учасниками освітнього процесу шляхом вироблення зразків поведінки; 4) забезпечення стандартизованої поведінки членів педагогічного і студентського колективів; 5) забезпечення взаємозалежності й взаємовідповідальності членів колективів і студентських груп; 6) упорядкування системи взаємодії членів колективів і груп.

Відтак, постає низка вимог, що визначають завдання підготовки майбутніх педагогічних кадрів, підвищення кваліфікації й перепідготовки викладачів педагогічного коледжу з позиції здоров'язбереження: наявність сформованих життєвих настанов на здоров'язбереження, психологічної стійкості; знання особливостей власної здоров'язбережувальної поведінки і здатність до її рефлексії; ціннісне ставлення до власного життя й життя інших людей; високий рівень сформованості здоров'язбережувальної компетентності; розвинене почуття самоповаги і поваги до інших людей. На основі всього вищезазначеного вибудовується система функцій, що актуалізують ресурси педагогічного коледжу з позиції здоров'язбереження.

Одним із перспективних напрямів розв'язання означеної наукової проблеми є врахування засадничих положень нового напрямку педагогіки – превентивного. Саме превентивна педагогіка покликана формувати у студентів готовність до попередження асоціальної поведінки, а підготовка фахівців із глибокими міжdisciplinary знаннями, професійними навичками й уміннями, розвиненими особистісними якостями і морально-етичними принципами в сукупності дозволяє сформувати готовність до превентивної діяльності в майбутньому. Оскільки первинна соціальна превенція як один із її складників спрямована на створення умов із попередження негативного впливу на особистість комплексу зовнішніх чинників (соціальних, довкілля, навчальне навантаження, колектив), підвищення опірності організму до такого впливу, запобігання найпоширенішим захворюванням (В. Оржеховська), важливою є організація превентивного середовища, що спрямоване на упередження негативних тенденцій у здоров'ї, фізичному розвитку особистості, що має цілеспрямований вплив на активність особистості студента з урахуванням його вікових особливостей і забезпечує повноцінне продуктивне життя й навчання в коледжі. Формування превентивного середовища коледжу – це оптимізація співвідношень усіх його компонентів, що спрямована на посилення безпосереднього й опосередкованого цілеспрямованого впливу на учасників педагогічної взаємодії відповідно до мети і завдань превентивного виховання особистості.

Висновки і перспективи подальших досліджень. Отже, виникає необхідність створення освітнього середовища педагогічного коледжу, яке б дозволило спрямувати ресурси навчального закладу на формування здоров'язбережувальної компетентності майбутніх учителів початкової школи як чинника досягнення якості здоров'язбереження учнів, що стане предметом подальших наукових розвідок.

Список використаних джерел

1. Абаев А. М. Здоровьесберегающий поход к изучению и формированию образовательной среды / А. М. Абаев // Педагогика. – 2012. – № 3. – С. 37–41.
2. Андреева Г. М. Психология социального познания / Г. М. Андреева. – Москва : Аспект Пресс, 2005. – 303 с.
3. Бим-Бад Б. М. Образование в контексте социализации / Б. М. Бим-Бад, А. В. Петровский // Педагогика. – 1996. – № 1. – С. 3–8.
4. Ильчиков М. З. Социология воспитания / М. З. Ильчиков, Б. А. Смирнов. – Москва : Гардарики, 1996. – 111 с.
5. Кузнецова Т. В. Оптимизация развития личности ребенка в условиях социально-культурной среды : дисс. ... канд. пед. наук : 13.00.01 / Т. В. Кузнецова. – Москва, 1999. – 154 с.
6. Литвиненко С. А. Дитина і середовище : проблеми взаємодії // Гуманітарний вісник Переяслав-Хмельницького державного педагогічного університету імені Г. Сковороди : Науково-теоретичний часопис / С. А. Литвиненко, В. М. Ямницький. – Переяслав-Хмельницький, 2003. – С. 215–220.
7. Психолого-педагогический словарь для учителей и руководителей общеобразовательных учреждений / [авт.-сост. В. А. Мижериков]. – Ростов-на-Дону : Феникс, 1998. – 544 с.

8. Федорченко Т. Є. Профілактика девіантної поведінки школярів в умовах соціокультурного середовища : соціально-педагогічний аспект : монографія / Т. Є. Федорченко. – Черкаси : ФОП Чабаненко Ю.А, 2009. – 488 с.
9. Ясвин В. А. Образовательная среда : от моделирования к проектированию / В. А. Ясвин. – Москва : Смысл, 2001. – 365 с.

References

1. Abaev, A. M. (2012). Health keeping approach for Study and educational environment formation. *Pedagogyka (Pedagogy)*, 3, 37–41 (in Russ.)
2. Andreeva, G. M. (2005). *Psychology of social cognition*. Moscow: Aspekt Press (in Russ.)
3. Bim-Bad, B. M., & Petrovsky, A. V. (1996). Education in the context of socialization. *Pedagogyka (Pedagogy)*, 1, 3–8 (in Russ.)
4. Ylchikov, M. Z., & Smirnov, B. A. (1996). *Sociology of education*. Moscow: Gardaryky (in Russ.)
5. Kuznetsova, T. V. (1999). Optimization of personality development of the child in terms of socio-cultural environment: diss. ... of PhD: 13.00.01. Moscow (in Russ.)
6. Litvinenko, S. A., & Yamnitsky, V. M. (2003). Child and environment: problems of interaction. *Humanitarian Bulletin Pereyaslav-Khmelnytsky Pedagogical University of G. S. Skovorody: Scientific-theoretical journal*. Pereyaslav-Khmelnytsky (in Ukr.)
7. *Psycho-pedagogical dictionary for Teachers and Leaders educational institutions* / [avt.-comp. Myzherykov, V. A.]. (1998). Rostov-na-Donu: Phoenix (in Russ.)
8. Fedorchenko, T. E. (2009). Prevention of deviant behavior of pupils in terms of socio-cultural environment, socio-pedagogical aspect: monograph. Cherkasy: LTD Chabanenko Yu. A. (in Ukr.)
9. Yasvyn, V. A. (2001). *Educational environment: from modeling for designing*. Moscow: Smysl (in Russ.)

Abstract. *S. Malysheva L. S. College environment as a factor of primary school teachers' health keeping competence formation.*

Introduction. *The article is devoted to the problem of clarifying the essence of the concepts of «environment», «educational environment»; based on an analysis of scientific views about the nature of category «environment» the author states that modern science differentiation inherent environment for external and internal, natural and social. The author also appeals to study the issue of educational environment made within health keeping approach among the main directions of development which distinguishes the different educational models health keeping individual in the educational process.*

Purpose *consists the article in the ground of theoretical principles of creation of preventive environment of pedagogical college as a factor of forming of health keeping competence of future teachers of initial school.*

Results. *The characteristics of the educational environment of pedagogical college as a social institution, based on what form the functions that actualize resources Teachers College, consolidation and reproduction of social relations on the humanitarian principles, health keeping, tolerance, etc., to ensure the stability of the social structure, regulation of relations between the participants of the educational process by making patterns of behavior, ensuring standardized conduct of members of teaching and student groups, providing mutual responsibility and interdependence of member groups and student groups, regulation of the system interaction between members of teams and groups are highlighted in the issue. Number of requirements that define the task to prepare future teachers, training and retraining of teachers teaching college health keeping position are characterized by the author: the availability of existing guidance on life health keeping, psychological stability; health keeping own knowledge of the behavior and ability of reflection; valuable attitude to their own lives and the lives of others; high level of formation health keeping competence; developed sense of self-respect and respect for people who surrounds. The author emphasizes the importance of preventive environment as optimizing the relationships of all its components, aimed at increasing direct and indirect impact on the participants focused pedagogical interaction in accordance with the objectives and purposes of preventive education of the individual.*

Keywords: *environment; education; environment College health keeping; competence approach; social institution; health keeping.*

*Одержано редакцією 26.09.2016
Прийнято до публікації 04.10.2016*